

**Gemersko-malohontské múzeum v Rimavskej Sobote –
zariadenie Banskobystrického samosprávneho kraja**

PROGRAMOVÁ PONUKA NA MÁJ 2019

KÚPEĽNÍCTVO V GEMERI V 19. STOROČÍ

17. 4. - 30. 9. 2019

Výstava je venovaná vzniku a vývinu kúpeľníctva na území historického Gemera. Výstava približuje tému z kultúrnohistorického hľadiska, prezentuje zrod jednotlivých kúpeľov, najznámejších kúpeľných lekárov a balneológov Gemera, popularitu jednotlivých miest a ich návštevnosť. Je venovaná kúpeľom a klimatickým zariadeniam, z ktorých väčšina dnes už neexistuje (Hajnáčka, Hodejov, Leváre, Revúca, Rožňava, Jelšava a Dobšiná), ale takisto upriami pozornosť na jediný dodnes fungujúci liečebný komplex – kúpele Číž. Výstava vznikla v spolupráci s viacerými domácimi i zahraničnými inštitúciami, ako aj so súkromnými zberateľmi.

VAŠE VELIČENSTVO SISI. ŠATY A KOSTÝMY CISÁROVNEJ SISI.

18. 5. - 16. 6. 2019

Výstava bude sprístupnená počas noci múzeí

Výstava je venovaná jedinečným róbam a kostýmom, ktoré nosila rakúska cisárovná a uhorská kráľovná Sisi. Ide o unikátnu výstavu zo súkromnej zbierky Móniky Czédly z Gödöllő, ktorá sa venuje profesionálne krajčírstvu a vyhotovila verné repliky 14 šiat Sisi. Popularitu a úspešnosť výstavy dokladuje jej putovanie po celej Európe.

25 ROKOV MADUARU

18. 5. - 15. 9. 2019

Výstava bude sprístupnená počas noci múzeí

Výstava je venovaná rimavskosobotskej hudobnej skupine MADUAR pri príležitosti 25. výročia vydania ich 1. albumu I Feel Good (1994). Je to vôbec prvá výstavu, na ktorej sa môže návštevník stretnúť s doposiaľ nepublikovanými fotografiami a predmetmi zo súkromného i profesionálneho života bratov Matyinkovcov, ako sú napr. kostýmy z vystúpení a videoklipov, fotografie, vstupenky z prvých koncertov, ocenenia, diskografia, plagáty z vystúpení a pod.

30 ROKOV OCHRANY V CEROVEJ VRCHOVINE

14. 3. - 9. 5. 2019

Výstavu pripravila Správa CHKO Cerová vrchovina v spolupráci s Gemersko-malohontským múzeom pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia Chránenej krajinskej oblasti Cerová vrchovina. Výstava predstaví nielen rastlinstvo, živočíšstvo a neživú prírodu tohto regiónu, ale aj jej históriu a činnosť Správy CHKO Cerová vrchovina pri ochrane tohto jedinečného územia. Návštevníci prostredníctvom fotografií, textov, dermoplastických preparátov a interaktívnych hier bližšie spoznajú známe a menej známe organizmy a krajinu tohto regiónu Slovenska a zistiť, ako prebieha ochrana tohto územia a aké činnosti sa vykonávali a prebiehajú pre to, aby sa príroda Cerovej vrchoviny zachovala aj pre budúce generácie.

NOC MÚZEÍ A GALÉRII, XV. ročník

18. 5. 2019, 18.00 - 23.00 hod.

Program tohtoročnej Noci múzeí začne o 18.00 hod. slávnostným otvorením podujatia riaditeľkou múzea. V rámci programu sprístupníme dve nové výstavy - *25 rokov MADUARU* a *Vaše veličenstvo Sisi. Šaty a kostýmy cisárovnej Sisi*. V rámci programu vystúpi hudobná skupina MADUAR (Juraj a Ladislav Matyinkovci). Od 19.00 až do 23.00 hod. si môžu návštevníci prehliadnúť stále expozície (*Stála vlastivedná expozícia a Protifašistický odboj a SNP v regióne Gemer-Malohont*) a aktuálne výstavy, okrem nových aj výstavu *Kúpeľníctvo v Gemeri v 19. storočí*. O 20.00 hod. sa uskutoční prednáška s historičkou múzea Évou Kerényi o pobyte cisárovnej Sisi v Bardejovských kúpeľoch spojená s diskusiou o kúpeľníctve v regióne Gemer-Malohont. Počas celého večera si môžete zakúpiť regionálnu špecialitu - *muránske buchty*. Obec Muráň je držiteľom ochrannej známky na muránske buchty a v roku 2018 im bola udelená značka Regionálny produkt Gemer-Malohont. Na dvore múzea môžu návštevníci vidieť rôzne druhy hospodárskych zvierat. Každý 100. návštevník dostane darček od riaditeľky múzea. Ďalšie informácie o programe nájdete na www.gmmuzeum.sk. Vstupné: 1 €, deti do 6 rokov zdarma (prijímame kultúrne poukazy).

MADUAR
25 rokov na hudobnej scéne

NOC
v múzeu
18. máj 2019
Gemersko-malohontské múzeum
v Rimavskej Sobote

SISI
Šatník jej veličenstva otvorený

Čaká na Vás bohatý sprievodný program ! www.gmmuzeum.sk

Predmet mesiaca

Najnovšie zreštaurované tlače z knižnice múzea

V roku 2018 získalo Gemersko-malohontské múzeum dotáciu z Fondu na podporu umenia na realizáciu štvrtej etapy projektu „Reštaurovanie tlačí 17. - 19. storočia“. Zrealizované bolo komplexné odborné reštaurovanie šiestich vybraných starých tlačí z historickej knižnice múzea. Zreštaurovaný bol napríklad rozsiahly, dvojjazyčný, Grécko-latinský a latinsko-grécky lexikón, vydaný v Drážďanoch a v Lipsku v roku 1714 na viac ako 1 100 stranách. Jeho autorom je Cornelius Schrevelius (1615 - 1664), doktor medicíny, predstavený gréckeho gymnázia v holandskom meste Leiden. Kniha bola vytlačaná na ručnom papieri, mala pôvodne tvrdú väzbu. Lepenkové knižné dosky a chrbát boli celoplošne pokryté hladkým pergamenom, bez výzdoby. Nevhodné podmienky uloženia knihy v minulosti, vlhkosť a mikrobiologické napadnutie spôsobilo degradáciu materiálov, tzv. spráchnivenie hlavne poslednej knižnej zložky a zadnej knižnej dosky, zachovanej len vo fragmentoch. Reštaurátorské postupy pri tomto dokumente zahŕňali mikrobiologický rozbor, meranie hodnoty pH dokumentu, následné rozobratie knižného bloku, mechanické čistenie, mokré čistenie a neutralizáciu, doplnenie strát papierovej podložky tekutou papierovinou, spevňovanie krehkých častí pomocou japonského papiera, následnú kompletizáciu a zošitie knižného bloku, zhotovenie a aplikáciu novej lepenkovej knižnej dosky archívnej kvality, následne nového i pôvodného pergamenového knižného pokryvu. Nový pergamen pochádza z kozľacej kože. Na knihu bol vyhotovený ochranný obal z archívnej lepenky.

Reštaurovanie šiestich starých tlačí realizoval Mgr. Art. Štefan Kocka, reštaurátor historickej knižnej väzby, člen Komory reštaurátorov Slovenska. Použité pracovné postupy a fotografie zreštaurovaných tlačí sú obsiahnuté vo všetkých hodnotiacich správach reštaurátorských prác, ktoré sú prílohou vystavených tlačí.

Stála vlastivedná expozícia

Expozícia prezentuje prírodné a kultúrne dedičstvo regiónov Gemer a Malohont. Vystavené sú predmety z oblasti paleontológie, geológie, zoológie, archeológie, histórie, etnografie a výtvarného umenia – napr. nálezy kostí mastodonta, tapíra či nosorožca z paleontologickej lokality Kostná dolina pri obci Hajnáčka, pestrá kolekcia dermoplastických preparátov živočíchov, vzácne archeologické nálezy zo Včelínec, Hodejova, Tornale i samotnej Rimavskej Soboty, zbierky dokumentujúce obdobie tureckých vpádov a stavovských povstaní, ukážky cechovej a kameninovej výroby a historického nábytku, ukážky ľudového bývania a odievania, výrobkov remeselníkov (hrnčiari, brdári, rezbári...) či umelecké diela zachytávajúce významné osobnosti a miesta Uhorska a regiónu Gemer-Malohont. Vzácnosťou je múmia egyptskej ženy z obdobia 1087 – 664 pred Kristom a vajce najväčšieho nelietajúceho vtáka žijúceho na Madagaskare v urona obrieho, ktorý vyhynul v 17. storočí. Prostredníctvom zvukového panelu si vypočujete žaby, cicavce a najrôznejšie druhy vtákov.

Expozícia Protifašistický odboj a SNP v Gemeri-Malohonte

Moderne koncipovaná expozícia ponúka komplexný pohľad na problematiku protifašistického odboja a Slovenského národného povstania v regióne. Prostredníctvom trojrozmerných predmetov, fotografického materiálu i audiovizuálnych prezentácií sú okrem reálií protifašistického odboja naznačené i podmienky pre jeho formovanie a dôsledky vzniku Slovenského štátu, Viedenská arbitráž či nemecká okupácia.

* * *

MÚZEUM JE OTVORENÉ AJ POČAS VÍKENDOV OD 9:00 DO 17:00!

Svoje zážitky z návštevy múzea môžete zdieľať okamžite prostredníctvom wifi - *muzeum*

1. a 8. mája bude múzeum zatvorené!

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Kontakt:

Gemersko-malohontské múzeum
Nám. M. Tompu 5, 979 01 Rimavská Sobotka
tel.: 047/56 32 741, 56 32 730
fax: 047/56 32 730
e-mail: office@gmmuzeum.sk
Web: www.gmmuzeum.sk
Facebook: Gemersko-malohontské múzeum Rimavská Sobotka
Instagram: #gmmuzeum

Otváracie hodiny:

Pondelok – Piatok 8:00 – 16:00
Sobota – Nedeľa 9:00 – 17:00
(apríl – september)

Vstupné:

Dospelí – 2 €
Deti, študenti, dôchodcovia – 1 €
Deti do 6 rokov, ZŤP – zdarma